

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CCXXIV. — Izdan in razposlan 18. dne decembra 1917.

Vsebina: (Št. 485—488.) 485. Ukaz o zasegi in uravnavi pridobivanja šotnega vlakna. — 486. Ukaz, s katerim se ustanavlja strokovni odbor speditérjev. — 487. Razglas, s katerim se določajo odškodninski postavki za predmete iz bakra in bakrenih zlitin. — 488. Ukaz, s katerim se ustanavljajo najvišje cene za suho sadje in slivovo (češpljevo) čežano.

485.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z udeleženi ministri in v soglasju z vojnim ministrom z dne 11. decembra 1917. l.

o zasegi in uravnavi pridobivanja šotnega vlakna.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) in ukaza trgovinskega ministra z dne 15. junija 1917. l. (drž. zak. št. 257) se zaukazuje tako:

§ 1.

Zasega šotnega vlakna.

V prid državi so zasežene vse množine šotnih vlaken, kar jih je, to so listne nožnice suhopernika (*Eriophorum vaginatum*), ki so se izpremenile v šoto, brez razlike, ali so se nabrale z roko ali izločile mehaniško in v katerem stanju pretvarjanja v šoto se nahajajo, nadalje vsa šotna vlakna (§ 8), ki se izločijo kakor postranski produkti pri rezanju šote, pri pridobivanju šotne stelje in šote za kurivo. Gledé množin šotnih vlaken, ki dne razglasitve tega ukaza še niso izločene, nastopi zasega v času, ko se izločijo.

(Slovenisch.)

§ 2.

Učinek zasege.

Zasega ima učinek, da se zasežene množine v § 1 imenovanih šotnih vlaken ne smejo niti porabljeni niti podelovati, prostovoljno ali prisilno otujevati ali uničiti, kolikor se v tem ukazu ali s posebno odredbo trgovinskega ministra ne ukrenejo drugi zaukazi.

Pravna opravila, ki nasprotujejo predpisom tega ukaza, so nična. To velja tudi za taka pravna opravila, ki so bila sklenjena pred razglasitvijo tega ukaza, ako se blago še ni izročilo. Zahteve zaradi ne izpolnjenih pravnih opravil, ki so nastale pred začetkom veljavnosti tega ukaza, ostanejo neizpremenjene, toda zahtevati se ne more izpolnitev, temveč le odškodnina.

Učinek zasege konča z otujitvijo ali podelovanjem, dopustnima po tem ukazu, s prisilnim odvzetjem (§ 6) ali s preklicem zasege s posebno odredbo trgovinskega ministra.

§ 3.

Naznanilna dolžnost.

Kdor ima po § 1 zasežene tvarine v zalogi ali v hrambi, mora množine, kar jih je dne razglasitve tega ukaza, imenuje lastnika, naznaniti

trgovinskemu ministrstvu najdalje v enem mesecu po tem času, pozneje dobljene množine pa vsaka dva mesca, in sicer najdalje do 15. dne vsakega drugega mesca, in pri tem tudi naznaniti v minulih dveh mescih razposlane množine,

§ 4.

Prevzemanje.

Lastnik zaseženih šotnih vlaken je dolžen kupno prepustiti jih prirejevalnicam, ki se naznačijo s posebnim razglasom, po cenah in pogojih, ustanovljenih v § 5, in jih dobavljati mestu, ki ga označenijo prirejevalnice. Dotlej, da se prevzamejo zasežene množine, jih morajo posestniki stvarno hraniti. Prirejevalnica je dolžna nakupiti zasežena šotna vlakna in jih čim preje odvzeti; pač pa ima pravico odložiti prevzemanje dotlej, da eden ali več lastnikov šotnih vlaken pripravi na železniško postajo množino najmanj 10.000 kg.

§ 5.

Prevzemna cena.

Prevzemna cena znaša 15 K za 1 m³ šotnih vlaken, in sicer postavljeno na železniško postajo, ki je najbližja mestu, kjer so zaloge. Ta cena se umeva za šotna vlakna, merjena na vozu ali če so nasuta najmanj $\frac{1}{2}$ m visoko in 1 m široko s pogojem, da se šotna vlakna izročajo brez znatne primesi nevlaknatih sestavin in da ustrezajo poskuskom, izloženim v prirejevalnicah.

Te poskuske mora za poskuske označiti c. kr. kmetijsko-kemijska poskusna postaja na Dunaju.

Ako je primešana znatna množina nevlaknatih sestavin ali ako se vlakna drugače znatno razlikujejo od poskuskov, je dopustno odbiti primeren znesek od cene.

Ako se lastnik zalog in prirejevalnica ne dogovorita o višini cene, določi politično oblastvo prve stopnje, izproivši si mnenje c. kr. kmetijsko-kemijske poskusne postaje na Dunaju, ceno, za koje plačilo se morajo oddati zaloge prirejevalnici.

Stranka, ki ni zadovoljna z določitvijo cene, more zahtevati sodno določitev cene na okrajnem sodišču, v čigar okolišu so tačas zaloge. O takem predlogu, ki ga je vložiti — sicer je izključen — v 30 dneh od dneva vročitve odloka političnega oblastva prve stopnje o določitvi cene, odloči

okrajno sodišče v nespornem postopanju; pri tem je vzeti za podlago v odstavku 1 določeno prevzemno ceno. Odločba okrajnega sodišča se more izpodbijati z rekurzom v osmih dneh. Zoper odločbo druge stopnje ni dopusten nadaljen pravni pomoček. V koliko mora stroške postopanja povrniti ena stranka ali jih je deliti med obe stranki, odloči sodišče po svobodnem preudarku. Dolžnost dobavljanja zalog šotnih vlaken se ne odlaga s sodnim postopanjem.

§ 6.

Prisilno odvzemanje.

Ako se lastnik brani prodati zasežene zaloge prirejevalnici, mora politično oblastvo prve stopnje, v čigar okolišu so zaloge, razsoditi o dolžnosti oddati zaloge in, ako treba, odrediti njih prisilno izročitev. V primeru prisilne izročitve je odbiti od prevzemne cene (§ 5) 10 odstotkov. Prisilno odvzete zaloge mora zadnji posestnik stvarno hraniti dotlej, da se odpeljejo.

§ 7.

Prevozno potrdilo.

Železnice in plovstvena podjetja smejo sprejemati pošiljatve šotnih vlaken v prevoz le tedaj, ako je voznim listinam za vsako pošiljatev priloženo prevozno potrdilo, ki ga je izdala po priloženem vzorcu ena izmed prirejevalnic, naznanjenih v razglasu, ki se izda.

Za pošiljatve vojaške uprave, za pošiljatve iz carinskega inozemstva, iz Ogrskega, iz Bosne in Hercegovine, ter za pošiljatve, ki so jih prevozna podjetja ob času, ko dobi ta ukaz moč, že prevzela v prevoz, ni treba takih prevoznih potrdil.

§ 8.

Izločanje šotnih vlaken pri rezanju šote, pri dobivanju šotne stelje in šote za kurivo.

Vsa podjetja, ki se bavijo s pridobivanjem šotne stelje in šote za kurivo, so dolžna izločati šotna vlakna kakor postranski produkt in jih prepuščati prirejevalnicam po gornjih predpisih. Dolžnost izločati vlakna je naložena tudi vsem osebam, ki imajo opraviti z rezanjem šote, kolikor dopušča to pridobivanje šote.

§ 9.

Pridobivanje šotnih vlaken iz skladov suhopernika (*Eriophorum*) v visokih barjih.

Pridobivanje šotnih vlaken iz skladov suhopernika v visokih barjih se postavlja pod državno nadzorstvo in se sme goditi le na podstavi dopustila, ki ga podeli trgovinski minister v porazumu s poljedelskim ministrom.

§ 10.

Dovoljenje za iskanje suhopernikovih skladov.

S suhopernikovimi skladi v visokih barjih ima pravico razpolagati lastnik zemljišča; on ima pravico, pazeti na primerne ukrepe varnosti, opravljati vsa dela, potrebna za iskanje suhopernikovih skladov v njegovem visokem barju, dolžen pa je pred začetkom del iskanja naznaniti njih načrt trgovinskemu ministrstvu ter predložiti poverjen izpisek iz zemljiške knjige, kopijo katastrske mape in situacijski načrt visokega barja v merilu 1 : 2880 in prositi za dovoljenje za opravo teh del. Karte mora sestaviti in poveriti civilni geometer. Situacijski načrt mora v sliki prikazati vse objekte, všteti železnice, ki so na naznanjenem svetu in v oddaljenosti 50 m od njegovih mej.

Dovoljenje za iskanje suhopernikovih skladov v visokih barjih more razen lastnika zaprositi v trgovinskem ministrstvu, predloživši načrt iskalnih del, poverjeni izpisek iz zemljiške knjige in v odstavku 1 tega paragrafa imenovane karte, vsaka svojepravna oseba, toda le tedaj, ako donese potrdilo c. kr. kmetijsko-kemijske poskusne postaje na Dunaju o tem, da se more po geoloških razmerah domnevati, da se nahajajo v dotičnem visokem barju suhopernikovi skladi, in lastnikovo pritrdilo in ako se v primeru obrtniškega iskanja suhopernikovih skladov izkaže z obrtno pravico za to delovanje. Lastnikovo pritrdilo se more nadomestiti tudi s potrdilom političnega oblastva prve stopnje, da lastnik kljub pozivu političnega oblastva v primerno določenem roku ni prosil za dovoljenje iskanja ali da se je preklicalo lastniku podeljeno dovoljenje iskanja (odstavek 4).

O prošnjah, imenovanih v odstavku 1 in 2, je pisati v trgovinskem ministrstvu po času njihovega prihoda tekoče urejen seznamek. O prošnjah je po pristojnem političnem oblastvu prve stopnje zasliševati kake upravičence za uživanje (uživalce,

zakupnike) in mejaše, o prošnjah drugih oseb tudi lastnika zemljišča. O dovoljenju iskalnih del odloča, zaslišavši c. kr. kmetijsko-kemijsko poskusno postajo na Dunaju, trgovinski minister po svobodnem preudarku v porazumu s poljedelskim ministrom in, ako pridejo v poštev železnice, tudi v porazumu z ministrom za železnice.

Drugi osebi se more brez pritrditve lastnika zemljišča podeliti dovoljenje za opravo iskalnih del le tedaj, ako lastnik zemljišča visokega barja kljub pozivu političnega oblastva ne prosi sam za to dovoljenje ali ako se prekliche dovoljenje. Lastniku zemljišča ali drugi osebi podeljeno dovoljenje za opravo iskalnih del more trgovinski minister preklicati, ako se iskalna dela brez tehtnih razlogov ne začne v treh mesecih od dne vročitve ali se ne nadaljujejo v redu. Preden se prekliche dovoljenje, je zaslišati upravičenca. Na predlog lastnika zemljišča (ali morebitnih užitnih upravičencev) se more, kadar se podeli dovoljenje, naložiti prosilcu dajatev primerne varnosti za škodo, povzročene morda predlagatelju; dovoljenje za opravljanje iskalnih del dobi v tem primeru moč šele, ko se je dala varnost. V dovoljenju je všteto tudi pooblastilo za opravo potrebnih osuševalnih del.

Upravičenec jamči lastniku zemljišča in morebitnim užitnim upravičencem za škodo, povzročeno z iskalnimi deli, ako se niso z dogovorom ukrenila posebna določila.

§ 11.

Prošnje za podelitev dovoljenja.

Prošnje za podelitev dovoljenj za pridobivanje šotnih vlaken iz suhopernikovih skladov v visokih barjih je vlagati v trgovinskem ministrstvu in morajo obsegati:

1. Ime in priimek ter stanovanjsko prosilca za dovoljenje in, ako se izvršitev določenih del izroči podjetniku, tudi ime in priimek ter stanovanjsko tega podjetnika, oziroma njegovega pooblaščenca z navedbo njemu izročenih del;

2. natančno navedbo krajevne lege podjetja in površine, čez katero se razteza, in njeno obmejitev, priloživši kopijo katastrske mape in situacijski načrt visokega barja; karte morajo ustrezati v § 10, odstavek 1, obseženim predpisom;

3. uradno izpričevalo c. kr. kmetijsko-kemijske poskusne postaje na Dunaju, v katerem se

potrjuje, da je na površini, imenovani v 2, suhopernikov sklad;

4. dokaz potrebne obratne glavnice;

5. naznanilo lastninskih razmer na visokem barju, priloživši poverjen izpisek iz zemljiške knjige, nadalje, ako prosilec dovoljenja ni lastnik zemljišča, navedbe o pravici razpolagati s suhopernikovim skladom, ako se je podelila prosilcu dovoljenja, priloživši o tem narejeno sodno ali notarsko poverjeno listino, oziroma navedbo, da se prosilec dovoljenja ni mogel zediniti z lastnikom zemljišča o prepustitvi te pravice razpolaganja ali lastninske pravice;

6. stavbni načrt za stavbo potrebnih pomožnih zgradb in dokaz lastninske pravice, oziroma pravice razpolagati s površinami, potrebnimi za to, priloživši poverjen izpisek iz zemljiške knjige, oziroma sodno ali notarsko poverjeno listino o podelitvi pravice razpolaganja, eventualno izjavo, da se prosilec dovoljenja ni mogel zediniti z lastnikom zemljišča o prepustitvi lastninske pravice ali pravice razpolaganja;

7. navedbo, ali je gledé zemljiške površine, na katero se razteza podjetje, dovoljenje za iskanje suhopernikovih skladov še v moči in komu gre, nadalje dokaz, da je upravičenec iz takega dovoljenja pritrdil v podelitev dovoljenja, ali navedbo, da se o tem ni moglo doseči zedinjenje.

§ 12.

Postopanje o prošnjah za podelitev dovoljenja.

O popolni ali primerno dopolnjeni prošnji je zaukazati ogled na licu mesta, ki ga izvrši pristojno politično oblastvo prve stopnje, in nanj je povabiti poleg prosilca dovoljenja tudi vse udeležene stranke in upravna oblastva.

Na ogledu samem je razjasniti vse razmere, ki se nanašajo na primernost podjetja, preskusiti in popraviti predložene karte in pretresati tiste okolnosti, ki v interesu strank ali javne uprave dajejo povod za vgovore ali pomisleke.

Ako je lastnik zemljišča prosilec dovoljenja, suhopernikov sklad pa je poiskal kdo drug na podstavi dovoljenja, ki ga ima, in ako se ne moreta zediniti, je dognati vse za odmero odškodnine potrebne okolnosti. Ako je prosilec dovoljenja kdo drug in ako se ne doseže dogovor o prepu-

stitvi pravice razpolagati s suhopernikovim skladom, oziroma s površinami, potrebnimi za zgradbo pomožnih stavb, je poizvedeti vse za odškodbo lastnikov zemljišča in morebitnih užitnih upravičencev bistvene okolnosti in se je pri tem ozirati tudi na korist, ki dojde lastniku (užitemu upravičencu) visokega barja z morebitnim odkopanjem šotnih plasti. Ako ni dognala niti tretja oseba, ki prosi za podelitev dovoljenja, niti lastnik zemljišča, da se nahaja suhopernikov sklad, je poizvedeti tudi okolnosti, ki so merodajne za odškodbo iskalca (§ 13, odstavek 2). Lastnik zemljišča ima pravico siliti na to, da prosilec dovoljenja odkupi lastninsko pravico na visokem barju, oziroma na omenjenih zemljiških površinah.

Spise o ogledu in izvršene poizvedbe je poslati c. kr. kmetijsko-kemijski poskusni postaji na Dunaju, ki jih naznani trgovinskemu ministrstvu, priloživši mnenje o primernosti in potrebnosti podjetja, o višini odškodnin, ki jih je plačati, in morda o potrebnosti, da se prepusté zemljišča v last ali v rabo.

V izjemnih primerih more trgovinski minister na predlog kmetijsko-kemijske poskusne postaje na Dunaju dovoliti, da bodi spredaj uravnano postopanje enostavneje.

§ 13.

Podelitev dovoljenja.

O podelitvi dovoljenja odloči trgovinski minister po svobodnem preudarku v porazumu s poljedelskim ministrom in, ako pridejo železnice v poštev, tudi v porazumu z ministrom za železnice.

Tistemu, ki je na podstavi pravnomočnega dovoljenja za iskanje dognal, da je kje suhopernikov sklad, gre, ako je on prosilec dovoljenja, prednostna pravica, sicer pa primerna odškodnina; v ostalem pa ima lastnik zemljišča prednost pred drugimi prosilci dovoljenja.

Ako se podeli dovoljenje, je odločiti, če se udeleženci niso zedinili gledé prepustitve zemljišča, o prepustitvi zemljišča sploh, oziroma o načinu in trajanju prepustitve in o določitvi, kakšna in kolika bodi odškodnina.

Tisti stranki, ki se noče zadovoljiti z določitvijo odškodnine, se pridružuje pravna pot, toda upravičenec iz dovoljenja more, ko je na sodišču položil po trgovinskem ministru v porazumu s poljedelskim ministrom določeni odkupni znesek,

siliti na to, da se zemljišče prepusti takoj ustrezno zgoraj imenovani odločbi.

Dovoljenje se podeli z vročitvijo listine, ki mora natančno oznameniti upravičenca iz dovoljenja, kraj podjetja, zemljiško površino, na katero se razteza, in njeno obmejitev, predpise za obratovanje podjetja in, kako je izvrševati državno nadzorstvo nad njm. V tej listini se morejo naložiti upravičencu posebne dolžnosti, zlasti se more siliti, da začne obrat v določeni dobi in da ga v redu nadaljuje, sicer neha dovoljenje.

§ 14.

Prيرهanje šotnih vlaken.

Prيرهjati šotna vlakna je potem, ko dobi ta ukaz moč, dovoljeno le prirejevalnicam, ki jih je pripustil trgovinski minister v porazumu z vojnim ministrom, po pogojih in namenih, ki so jim predpisani.

§ 15.

Kazenska določila.

Prestopke tega ukaza in vsako sodelovanje ob preprečenju v njem ustanovljenih dolžnosti kaznujejo, ako ta dejanja ne spadajo pod strožjo kazen, politična oblastva prve stopnje na denarju do 20.000 K ali z zaporom do šest mesecev. Te kazni se morejo nalagati tudi druga poleg druge. Vrhutega se more izreči, da zapadejo zaloge, na katere se nanaša kaznivo dejanje, in, ako se stori prestopok v izvrševanju obrti, izguba obrtne pravice. Razsoditi se more tudi na izgubo podeljenega dovoljenja.

§ 16.

Začetek veljavnosti.

Ta ukaz dobi moč dne, katerega se razglasi.

Toggenburg s. r.

Banhans s. r.

Wimmer s. r.

Wieser s. r.

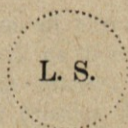
Silva-Tarouca s. r.

Prevozno potrdilo

za šotna vlakna.

Pošiljačevo ime
 v ima pravico poslati
 kg šotnih vlaken,
 in sicer v času od do
 od (ime pošiljalne postaje)
 v (ime namembne postaje)
 po železnici ali parniku na naslov (prejemnikovo ime in stanovišče)
 v

....., dne 19.. l.

Prيرهevalnica:

.....

To potrdilo je trežno pridejati voznemu listu.
 Da je potrdilo pridejano, je zaznamovati v vozni listini.
 Potrdilo naj odvzame namembna postaja.

486.**Ukaz trgovinskega ministra z dne
13. decembra 1917. l.,**

s katerim se ustanavlja strokovni odbor speditêrjev.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se ukazuje tako:

§ 1.**Strokovni odbor speditêrjev.**

Za zastopanje posebnih interesov spedijske obrti se ustanavlja „strokovni odbor speditêrjev.“

Ta strokovni odbor ima svoj sedež na Dunaju.

§ 2.**Namen strokovnega odbora.**

Strokovnemu odboru speditêrjev je naloženo:

- a) podajati mnenja in staviti predloge v stvareh, ki se tičejo spedijske obrti;
- b) izvrševati odredbe, raztezajoče se na take stvari, kolikor trgovinski minister izroči to odboru;
- c) sodelovati na naredbah vojnega in prehodnega gospodarstva, kolikor se nanašajo na spedijsko obrt.

Sklepe načelnega pomena, zlasti sklepe o spedijskih tarifah in trgovinskih običajih v spedijski obrti je naznanjati načelstvu gospodarskega odbora trgovstva (ukaz z dne 15. junija 1917. l. [drž. zak. št. 257]). Ako smatra to načelstvo, da so sklepi nezdržljivi z interesi posameznih trgovinskih strok, mora v skupnem posvetovanju z načelstvom strokovnega odbora razjasniti obstoječe pomisleke in poskusiti zedinjenje; ako se to ne posreči, mora načelstvo gospodarskega odbora sklep strokovnega odbora s svojimi pripomnjami predložiti trgovinskemu ministru v odločbo.

§ 3.**Sestava strokovnega odbora.**

Strokovni odbor speditêrjev je sestavljen iz 36 udov največ, ki jih do preklica imenuje trgovinski minister izmed speditêrjev; svoj posel opravljajo kakor častno službo.

§ 4.**Pravno svojstvo strokovnega odbora.**

Strokovni odbor speditêrjev je juristična oseba in na zunaj ga zastopa načelstvo. V imenu načelnštva podpisuje predsednik ali, ako je zadržan, eden njegovih namestnikov.

§ 5.**Načelstvo strokovnega odbora.**

Načelstvo strokovnega odbora speditêrjev je sestavljeno iz predsednika, dveh njegovih namestnikov in iz nadaljnjih devet udov največ.

Ude načelstva imenuje trgovinski minister do vsakočasnega preklica in svoj posel opravljajo kakor častno službo.

Načelstvo zastopa odbor na zunaj in vodi vsa opravila, zlasti tudi potrebne razprave z drugimi organizacijami vojnega in prehodnega gospodarstva.

Njemu je naloženo, da odločuje v vseh stvareh, v katerih ni izrečno pridržano, da sklepa odbor (§ 7).

Načelstvu je dano na voljo privzemati na svoje seje izvedene odbornike ali druge izvedence za posvetovalce.

Načelstvo mora tekoče poročati odboru o svojem delovanju, je dolžno polagati račun in mora vsako leto predložiti odboru računski sklep, da ga preskusi in odobri.

Predsednik sklicuje seje načelstva in odbora in predseduje v njih.

Načelstvo nastavlja uradnike in pomožne moči in uredi poslovanje. Za načelne sklepe o tem in za nastavljanje oseb na vodilnem mestu je treba potrditve trgovinskega ministra.

§ 6.**Poslovanje načelstva.**

Načelstvo se zbira na seje po potrebi.

Udje načelstva ter vladni komisar (§ 10) se vabijo na sejo pismeno ali brzojavno.

Načelstvo je sklicati na sejo v osmih dneh, ako zahteva to vladni komisar ali najmanj dva uda načelstva z navedbo razpravnih predmetov.

Načelstvo je sklepčno, ako so povabljeni vsi udje in vladni komisar in ako je navzočih najmanj

pet udov; načelstvo sklepa z večino glasov; ako so glasovi enako razdeljeni, se proglasi za sklep tisto mnenje, kateremu je pristopil predsednik. Vladni komisar ne glasuje.

§ 7.

Občni zbor strokovnega odbora.

Občnemu zboru strokovnega odbora je naloženo:

- a) ustanavljati načela za ravnanje s stvarmi, oznamenjenimi v § 2;
- b) nadzorovati upravo blagajnice in podajanje računov ter sklepati o zalaganju stroškov odboroškega poslovanja;
- c) postavljati pododbore, da se poprej posvetujejo o določenih vprašanjih;
- d) posvetovati se in sklepati o vseh drugih stvareh, ki mu jih preodkaze načelstvo ali vladni komisar.

Odborovi sklepi so obvezni za načelstvo.

§ 8.

Poslovni red strokovnega odbora.

Odbor se zbira po potrebi. Na zahtevanje vladnega komisarja ali na pismeni predlog najmanj šest odbornikov je sklicati sejo v 14 dneh.

Odborniki ter vladni komisar se vabijo na seje pismeno ali brzojavno.

Na seje se morejo privzemati na odredbo predsednika ali vladnega komisarja izvedenci s posvetovalnim glasom.

Odbor je sklepčen, ako je navzočih najmanj deset odbornikov, med katerimi so najmanj štirje udje načelstva. Predsednik glasuje tudi; ako so glasovi enako razdeljeni, odloči njegov glas. Vladni komisar ne glasuje.

Odborniki imajo vsakčas pravico staviti načelstvu predloge, o katerih mora sklepati čim prej. Posvetovanje in sklepanje mora ostati tajno, ako se to sklone ali ako to zahteva vladni komisar.

§ 9.

Posobne dolžnosti funkcionarjev in nameščencev strokovnega odbora.

Vsi udje načelstva in odbora ter vse osebe, ki se udeležujejo poslovanja, si morajo prizadevati

z najpopolnejšo nepristranostjo in največjo vestnostjo.

Vsi funkcionarji in nameščenci odbora so dolžni molčati o vseh stvareh, za katere zvedo v tej lastnosti in katerih izkoriščanje ali sporočanje na zunaj greši zoper namene odbora ali se tiče opravičnih razmer posameznih oseb, in morajo to pismeno obljubiti.

Dolžnost načelstva je skrbeti za to, da se zabrani zlorabljanje ali sporočanje navedb o opravičnih razmerah, ki dobajajo odboru.

Pozivu, naj naznanijo navedbe, ki so jih interesi podali pisarnici, morajo ustreči uradniki in pomožne moči le tedaj, ako jih pozove vladni komisar ali ako je načelstvo storilo na to mereč sklep, ki ga je odobril vladni komisar.

§ 10.

Državno nadzorstvo.

Strokovni odbor za spedijsko obrt je pod državnim nadzorstvom, ki ga izvršuje vladni komisar. Imenuje ga trgovinski minister.

Vladnega komisarja je vabiti na vse seje in pravico ima vsakčas povzeti besedo in staviti predloge, o katerih se mora sklepati. Pravico ima tudi odložiti izvršitev sklepov in odredb odbora in njegovega načelstva dotlej, da odloči trgovinski minister končno veljavno.

Vladni komisar ima pravico vpogledovati v vse knjige, zapiske in opravilne spise in zahtevati vsa pojasnila, ki se mu zdé potrebna.

§ 11.

Kazni.

Prestopke tega ukaza ter odredb, ki jih je izdal trgovinski minister na njegovi podstavi, kaznuje politično oblastvo prve stopnje z denarnimi kaznimi do 5000 K ali z zaporom do 6 mesecev, ako dejanje ne spada pod strožjo kazen.

§ 12.

Razpust strokovnega odbora.

Strokovni odbor spediterjev razpusti trgovinski minister, zaslišavši načelstvo in gospodarski odbor trgovstva (§ 15 ukaza z dne 15. junija 1917. l. [drž. zak. št. 257]).

Wieser s. r.

487.

Razglas ministrstva za deželno bran v porazumu z udeleženi ministristvi in v soglasju z vojnim ministristvom z dne 17. decembra 1917. l.,

s katerim se določajo odškodninski postavki za predmete iz bakra in bakrenih zlitin.

Na podstavi določil izvršitvenih ukazov z dne 14. novembra 1914. l. (drž. zak. št. 326) in z dne 14. maja 1915. l. (drž. zak. št. 117) k zakonu z dne 26. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 236) o vojnih dajatvah in opravih, k §§ 18 in 24, se določajo za predmete, zahtevane po ministristvenem ukazu z dne 10. oktobra 1917. l. (drž. zak. št. 403), naslednji odškodninski postavki:

A. Predmeti iz medi.

Skupina I.

1. Okovi za pobištvo,
 2. tečaji za šarnire,
 3. obroči in rozete za kadilne cevi
- za kilogram litega blaga K 3·50
za kilogram valjanega blaga K 4·50

Skupina II.

1. Okovi za vozarsko opravo (rože, plošče, komatove osti, kavljji, konjske glavice, obroči, zapone in dr.),
 2. pipe (pipe za banje, sode, menjalne in iztočne pipe), čepi za sode, iztočni zapipki
- za kilogram litega blaga K 4·50
za kilogram valjanega blaga K 5·50

B. Predmeti iz bakra, brona, rdeče litine in tombaka.

Pod A navedeni odškodninski postavki so za kilogram za 1 krono višji.

Za sestavine iz drugih tvarin (železa, lesa itd.) je odbiti znesek po ceni, ki pa ne sme presegati 20 odstotkov odškodnine, ki gre po skupni teži.

Czapp s. r.

488.

Ukaz urada za prehranjevanje ljudi z dne 17. decembra 1917. l.,

s katerim se ustanovljajo najvišje cene za suho sadje in slivovo (češpljevo) čežano.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se ukazuje:

Cene pridelovalcev.

§ 1.

Kadar prodaja pridelovalec suho sadje ali slivovo (češpljevo) čežano, se ne smejo presegati nastopne najvišje cene:

1. Suha jabelka

in sicer:

vrtna jabelka, jabelčni platiči (jabelčni režnji, ploče) in jabelčni krlji K 400—

2. Suhe hruške

in sicer:

- a) za velike suhe hruške, cele ali deljene K 400—
- b) za srednje velike suhe hruške, cele ali deljene K 300—
- c) za majhne suhe hruške, cele hruške K 200—
- d) za posušene gozdne hruške, to so posušene lesnike K 150—

3. Suhe slive (češplje)

in sicer:

- a) za izvirno blago, to so ne poškodovani plodovi (brez ozira na število plodov) K 200—
- b) za izbirek, to so poškodovani plodovi K 150—

4. Slivova (češpljeva) čežana

za slivovo (češpljevo) čežano (lekvar, povidl), in sicer za dobro kuhano blago, brez pečk in nezažgano, narejeno iz svežih češpelj K 270—

Sprednje najvišje cene se umevajo za 100 kg čiste teže dobro posušenega, trpežnega blaga, in sicer za suha jabelka, suhe hruške in suhe češplje, izvzemši omot, za slivovo čežano, vstevši omot.

Všteti so stroški dovažanja do bližnje železniške ali plovstvene postaje, do bližnjega poštnega urada ali, ako bi bilo prevažanje z železnico, ladjo ali pošto izključeno ali negospodarsko, do drugega namenišča in nadalje stroški nakladanja, oziroma oddaje na pošto ali, ako se dobavlja naravnost na namenišče, stroški razkladanja.

Cene v trgovini na drobno.

§ 2.

Najvišje cene za prodajanje suhega sadja in slivove (češpljeve) čežane na drobno naj določi politično deželno oblastvo.

Obča določila.

§ 3.

Kdor terja za suho sadje ali slivovo (češpljevo) čežano višjo ceno nego v tem ukazu ali na pod-

stavi tega ukaza ustanovljene najvišje cene, jo dá sebi ali komu drugemu dati ali obljubiti, tega kaznuje politično okrajno oblastvo z zaporom od enega tedna do šest mesecev, ako dejanje ne spada pod strožjo kazen. Poleg kazni na svobodi se more naložiti denarna kazen do 10.000 K.

Istim kaznim kakor storilec zapade, kdor napelje koga drugega k enemu teh dejanj ali sodeluje pri njega izvršitvi.

Ob kaznovanju se more tudi razsoditi, da se izgubi obrtna pravica za vedno ali na določen čas.

V kazenski razsodbi se more tudi izreči, da zapade blago, katerega se tiče kaznivo dejanje, vseeno ali je storilčevo ali ne, ali da zapade njega izkupilo v prid državi.

§ 4.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Hkratu izgubé docela moč določila ukaza z dne 6. septembra 1916. l. (drž. zak. št. 290) o ustanovitvi najvišjih cen za sveže češplje ter suhe češplje in češpljevo čežano in o prometu s suhimi češpljami in češpljevo čežano.

Höfer s. r.